

РЕШЕНИЕ

№ 1208

гр. Варна , 09.07.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, III СЪСТАВ в публично заседание на
шестнадесети юни, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Даниела Ил. Писарова
Членове: Светлана Тодорова
Цветелина Г. Хекимова

при участието на секретаря Мая Т. Иванова
като разгледа докладваното от Даниела Ил. Писарова Въззивно гражданско
дело № 20213100501149 по описа за 2021 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.258 и сл. ГПК.

Образувано е по ВЖ вх.№280563/29.03.2021г. на ДЖЕНЕРАЛИ ЗАСТРАХОВАНЕ
АД против решение №260810/08.03.2021г., постановено по ГД №13274/2020г. по описа на
ВРС, 41 състав, с което застрахователното дружество е осъдено да заплати на ХЮС. Ш.
ХЮС., ЕГН *****, гр.Варна, ул.,Елин Пелин“ №33, сумата от **2 804.11 лв.** /две
хиляди осемстотин и четири лева и единадесет стотинки/, представляваща дължим остатък
от **застрахователно обезщетение за претърпени имуществени вреди** по собствения на
ищеца лек автомобил *****, с *****, изразяващи се в следните увредени детайли:
броня предна, фар десен, калник преден десен, тас декоративен преден десен, лайсна предна
броня дясна, решетка десен халоген, основа предна броня, рог десен, фародържател десен,
казанче разширителен съд, еко филтър горивни пари, казанче стъкломиешо, амортизър
преден десен, маншон каре външно, подкалник преден десен, джанта предна дясна, носач
преден десен и дифузор, радиатори, всички получени при ПТП, настъпило на 19.08.2020г.,
около 17.15 часа в гр.Варна, на кръстовище на ул.,„Патриарх Евтимий“ и ул.,„Юрий
Венелин“, по вина на А.М. като водач на ***** НС, застрахован при ответното
дружество по задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“, със
срок на действие от 17.03.2020г. до 16.03.2021г., ведно със законната лихва върху

главницата, считано от датата на исковата молба – 19.10.2020г. до окончателно изплащане на вземането.

В жалбата се излага, че решението на съда е неправилно, необосновано, постановено в нарушение на материалния и процесуалния закон. Претендира се отхвърляне на исковете изцяло ведно с присъждане на сторените разноски за двете инстанции.

Оспорват се направените от съда правни изводи относно размера на дължимото застрахователно обезщетение като се сочи, че съдът е извършил неправилна преценка на доказателствата на страните и доводите им. Съдът неправилно приел, че подмяната на увредени детайли от автомобила и конкретно *калник, фар и казанче за течност за спирачки*, следва да се извърши с оригинални части. Въззивникът сочи, че увредените детайли към датата на ПТП са били с по-ниско качество, поради което при заплащане на пазарната им стойност като нови части би се стигнало до неоснователно обогатяване на ищеца. Освен това се излага, че съдът изцяло и безкритично е възприел заключението на САТЕ относно частите, които биха могли да бъдат отремонтирани с влагане на части втора употреба без това да влияе на двигателя на автомобила. Въззивникът се позовава на разпоредбата на чл.386, ал.2 КЗ като акцентира, че съдът следва да определи обезщетение в размер на действителните вреди към деня на ПТП, а не в размер на възстановителната стойност. Поради това съдът е следвало да се придържа към завареното състояние на автомобила /на възраст 9г./, съотв. състоянието на увредените детайли. Твърди се, че същите са могли спокойно да бъдат отремонтирани с части втора употреба без това да повлияе негативно на интереса на застрахования. Твърди се, че спрямо конкретното увреждане, за което не са представени документи за извършено реално отремонтране, следва да се приложи Методиката на Наредба №24 за уреждане на претенции за обезщетение на вредите, т.е. същите да се остойностят по експертна оценка. Поради тази причина се твърди, че върху определените стойности не следва да бъде начислявано ДДС, тъй като не са представени фактури /разписки/ за реално извършен ремонт на автомобила. Оспорва се отделно и посочената от заключението средно-пазарна стойност на труда на автосервизни услуги от 30.40 лева с ДДС за един нормочас. Твърди се, че тази стойност е силно завишена и не съответства на практиката на по-голямата част от сервизите в гр.Варна, вкл. непритежаващи сертификат ISO. /сочи се, че ставките варират от 12 – 48 лева/ Въззивникът излага, че въпреки оспорването и направеното пред първата инстанция искане, съдът не е допуснал допълнителна /повторна/ експертиза по т.3 от САТЕ. Прави се искане въззивният съд да допусне повторна САТЕ със задачите по т.3 от първоначалната като се ревизира и пазарната цена на сервизните услуги, която се явява определяща за крайния размер на обезщетението.

Въз основа на изложеното, въззивникът претендира отмяна на постановеното решение изцяло и отхвърляне на иска ведно с присъждане на сторените разноски.

В срока за **отговор** е постъпило становище на насрещната страна чрез адв.Й.А. за неоснователност на жалбата. Въззиваемата страна излага, че основополагащата спора

фактология не е спорна между страните, вкл. изплатеното извънсъдебно обезщетение от застрахователя в размер на 857.65 лева. Поддържа, че доколкото спорът се концентрира до размера на дължимото обезщетение за имуществени вреди, то съдът правилно е възприел заключението на вещото лице, в което е посочена както стойност на отремонтване /части и труд/ въз основа на оригинални части, така и от алтернативен източник. В заключението са посочени съображения на вещото лице относно частите втора употреба и невъзможността за определяне на осреднена стойност както и рискът при влагането им в автомобила. Поддържа, че адекватната пазарна цена за ремонта е в размер на 3 661.76 лева, от която следва да се приспадне единствено размерът на платената част от обезщетението.

Излага се становище за неоснователност на исканата повторна експертиза, тъй като не са налице предпоставките на чл.201 ГПК. Вещото лице е изготвило ясно и мотивирано заключение като дори е ползвало по-ниски цени в бранша, за да определи осреднена пазарна цена на повредите. Претендира се потвърждаване на съдебното решение ведно с присъждане на сторените разноски.

Пред въззивната инстанция застрахователят, чрез писмена молба /л.25/, докладвана в заседанието, поддържа жалбата на изложените вече съображения. Претендира сторените разноски за производството в размер на държавната такса по жалбата и ю.к. възнаграждение в размер на 200 лева.

Насрещната страна, чрез адв.А., не изпраща представител в открито заседание, с писмена молба /на л.28/ поддържа отговора по жалбата. Претендират се сторените в производството разноски и се възразява срещу размера на ю.к.възнаграждение на въззивника.

За да се произнесе по спора въззивният състав съобрази, че производството е образувано по предявен от ХЮС. Ш. ХЮС., от гр.Варна, чрез пълномощника му адв.Й.А., осъдителен иск срещу „Дженерали Застраховане“ АД, гр.София, предявен първоначално като частичен иск за осъждане на ответното дружество да заплати на ищеца сумата 200 лева, представляваща част от общо дължима 2 999.62 лева, а след това изменен до пълния размер от **2 804.11 лв.**, представляващи дължим остатък от застрахователно обезщетение за претърпени имуществени вреди по собствения на ищеца лек автомобил марка *********, с ********* (увредени детайли: броня предна, фар десен, калник преден десен, тас декоративен преден десен, лйсна предна броня дясна, решетка десен халоген, основа предна броня, рог десен, фародържател десен, казанче разширителен съд, еко филтър горивни пари, казанче стъкломиещо, амортисьор преден десен, маншон каре външно, подкалник преден десен, джанта предна дясна, носач преден десен и дифузьор, радиатори). Твърди се, че същите се получени при ПТП на 19.08.2020г., около 17:15 часа в гр.Варна, на кръстовището на ул. „Патриарх Евтимий“ и ул. „Юрий Венелин“, причинено от А.М., водач на лек автомобил марка „БМВ“, с ДКН В 6325 НС, застрахован при ответното дружество по задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“. Претендира се и законната

лихва върху главницата, считано от датата на исковата молба – 19.10.2020г. до окончателно изплащане на вземането. Твърди се, че на кръстовището с ул. „Юрий Венелин“ водачът на л.а. БМВ, не пропуснал ищеца и блъснал автомобила му в предната дясна част. За настъпилото ПТП участниците съставили двустранен протокол, в който посочили за виновен за настъпване на произшествието водача на л.а. БМВ. Автомобилът на ищеца имал много увреждания и не можел да се придвижва на собствен ход, поради което се наложило да използва „Пътна помощ“ и заплатил за репатрирането сума в размер на 48 лева. На 01.09.2020г. ищецът уведомил застрахователя, извършен бил оглед на автомобила, изготвен снимков материал и съставен Опис – заключение по щета № 210707256/01.09.2020г., в който като увредени детайли били описани: броня предна, фар десен, калник преден десен и тас декоративен преден десен. Тъй като имало още увредени детайли се наложило след разглобяване да се извърши допълнителен оглед на автомобила. След разглобяването бил извършен допълнителен оглед и като увредени детайли описани допълнително: лйсна предна броня дясна, решетка десен халоген, основа предна броня, рог десен, фародържател десен, казанче разширителен съд, еко филтър горивни пари, казанче стъкломиещо, амортисьор преден десен, маншон каре външно, подкалник преден десен, джанта предна дясна, носач преден десен и дифузьор радиатори. Твърди се в исковата молба, че ищецът получил застрахователно обезщетение в размер на 905.65 лева, от което след приспадане на сумата за репатриране на увредения автомобил, обезщетението за претърпените материални щети възлиза на 857.65 лева. При проучване в няколко сервиза ищецът установил, че сумата необходима за възстановяване на автомобила била в размер на 3 857.27 лева. При приспадане на заплатеното застрахователно обезщетение, дължимият остатък от същото бил в размер на 2 999.62 лева.

Първоначално претенцията е била предявена за сумата от 200 лева частичен иск, а с протоколно определение от 08.02.2021г., на основание чл.214 ГПК, е допуснато изменение на иска до пълния размер от 2 804.11 лева.

С отговор, постъпил своевременно в срока по чл.131 ГПК, ответникът е оспорил основателността и размера на иска. Не се оспорва осъществено на твърдяното в исковата молба застрахователно събитие, наличието на валидно застрахователно правоотношение по застраховка „Гражданска отговорност“, извършените огледи на автомобила и размера на изплатеното застрахователно обезщетение в размер на 905.65 лева, включващо обезщетение за вреди в размер на 857.65 лева и 48 лева за репатриране на автомобила. Застрахователното обезщетение било определено по експертна оценка, както било поискано от ищеца във формуляра „Искане за оценка на вреди“. С изплатеното застрахователно обезщетение ответното дружество твърди, че изцяло е изпълнило задълженията си по договора за застраховка. В условие на евентуалност твърди, че исковата претенция е в завишен размер, който не кореспондира нито с Кодекса на застраховането, нито с действителните вреди по процесното МПС. Ответникът моли за отхвърляне изцяло на исковата претенция.

Съдът, въз основа на събраните доказателства, твърденията и доводите на страните, в

пределите на въззивното производство, намира за установено следното **от фактическа и правна страна**:

Съдът намира постъпилата ВЖ за редовна и производството по нея допустимо. Същата е подадена от легитимирана страна, чрез надлежно упълномощен процесуален представител, в преклузивния срок, при редовно администриране. На тези изисквания отговаря и постъпилият отговор.

Съгласно чл.269 ГПК, въззивният съд се произнася служебно по валидността, а по допустимостта в обжалваната част; по отношение на правилността на решението съдът е обвързан от оплакванията в жалбата. Решението на първоинстанционния съд съдържа реквизитите по чл.236 ГПК и е действително, произнасянето съответства на предявените искания и правото на иск е надлежно упражнено, поради което производството и решението са допустими. Предметът на въззивното производство съвпада с този на първата инстанция, която изцяло е уважила предявения иск.

Страните не спорят относно фактическата обстановка, установено по делото, съответно наличието на основание за ангажиране имуществената отговорност на застрахователя на Гражданската отговорност на виновния за ПТП водач да репарира нанесените на МПС имуществени щети. Спорът е концентриран в определяне размера на обезщетението, съизмеримо с действително претърпените вреди, съотв. приложимостта на Методиката на застрахователя при остойностяване на щетата и съобразяване действителното състояние на увреденото имущество.

По отношение поддържаното с ВЖ доказателствено искане за повторна автотехническа оценителна експертиза въззивният състав препраща към изложените мотиви за неоснователност на искането в определение от 25.05.2021г. Обсъждането на останалите изводи на първата инстанция, вкл. по преценка на събраните доказателства, представлява преценка по същество – по оплакванията срещу правилността на обжалвания акт.

Както бе отразено по-горе, страните не спорят относно наличието на валидно застрахователно правоотношение по застраховка ГО за водача на автомобила, причинил ПТП; настъпване на застрахователното събитие, вината на водача, уведомяване на застрахователя и определяне вида и размера на понесените от третото лице имуществени щети. Не се спори относно конкретните увредени детайли по автомобила. Спори се относно размера на обезщетението за репарирание на вредите, при това за размера надхвърлящ признатата от застрахователя и изплатена на увредения стойност, определена по Наредба №24/2006г. и Методиката, прилагана от застрахователя.

Съгласно решение №52 от 8.07.2010 г. на ВКС по т. д. № 652/2009 г., I т. о., ТК, Методиката за уреждане на претенции за обезщетение на вреди, причинени на МПС, е въведена съгласно чл.1, ал.3 от Наредба №24/2006г. на Комисията за финансов надзор. Разпоредбата на чл.273, ал.2, пр.2 от КЗ /отм./е възпроизведена в чл.15, ал.4 от Наредбата и

препраща към приложения № 1-6. По силата на чл. 2 от Методиката - Приложение № 1 на Наредбата, същата се прилага от застрахователите и от Гаранционен фонд като урежда и взаимоотношенията между трети лица, претърпели имуществени вреди, и застрахователя, който дължи застрахователно обезщетение по задължителната застраховка. В разпоредбата на чл.4 от Методиката изрично е предвидено, че се прилага като минимална долна граница в случаите, когато не са представени надлежни доказателства /фактури/ за извършен ремонт на МПС в сервиз и за случаите, когато застрахователното обезщетение се определя по експертна оценка. Цитираното решение на ВКС, съпоставено със законоустановеното правило, че обезщетението по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" обхваща действителната стойност на причинената вреда, чийто размер е ограничен до застрахователната сума по договора – чл.267, ал.3 – отм.КЗ, налагат извода, че Методиката не дерогира приложението на разпоредбите на КЗ и не ограничава отговорността на застрахователя. Методиката представлява указание за изчисляване размера на щетите на МПС в случаите, когато обезщетението се определя от застрахователя, на когото не са представени фактури за извършен ремонт в сервиз. /в този смисъл е решение №52/2010г. по т.дело №652/2009г. на Първо т.о. на ВКС и непроменена практика на ВКС/ Стойността на застрахователното обезщетение е ограничена само до минимален размер, съобразно с правилата, заложи в Методиката.

При съдебно предявена претенцията за заплащане на застрахователно обезщетение съдът следва да определи застрахователното обезщетение **по действителната стойност на вредата** към момента на настъпване на застрахователното събитие съгласно чл.208, ал.3 КЗ – отм. Поради това, в решението е даден отговор на материалноправния въпрос, че при определяне на обезщетението по чл.226 КЗ /отм./, прилагането на Методиката за уреждане на претенции за обезщетение на вреди по чл. 4 на Приложение № 1 към чл.15, ал.4 от Наредба № 24/8.03.06г. на КФН, не е задължително. Определеното застрахователно обезщетение, въз основа на заключение на вещо лице, може да надвишава минималната долна граница по чл.4 на Приложение № 1, когато не са представени фактури за извършен ремонт на МПС в сервиз, а размерът на обезщетението е бил определен от застрахователя в съответствие с Наредбата на КФН. Методиката не дерогира приложението на разпоредбите на КЗ и не ограничава отговорността на застрахователя. Методиката представлява указание за изчисляване на размера на щетите на МПС в случаите, когато обезщетението се определя от застрахователя, на когото не са представени фактури за извършен ремонт в сервиз.

Съгласно чл.405 и чл.386, ал.2 КЗ, при настъпване на застрахователното събитие застрахователят е длъжен да плати застрахователно обезщетение в уговорения срок. За определяне размера на застрахователното обезщетение съдът съобразява нормата на чл.386, ал.2 КЗ, съгласно която, обезщетението трябва да бъде равно на действително претърпените вреди към деня на настъпване на събитието като не може да надхвърля застрахователната сума. Обезщетението не може да надвишава действителната (при пълна увреда) или

възстановителната (при частична увреда) стойност на застрахованото имущество. За действителна се смята стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се закупи друго със същото качество, съгласно чл.400 КЗ, а за възстановителна застрахователна стойност се смята стойността за възстановяване на имуществото с ново от същия вид и качество, в това число всички присъщи разходи за доставка, строителство, монтаж и други, без прилагане на обезценка /чл.400, ал.2 КЗ/. Макар постановена по предходни текстове в ТЗ, с решение №37/2009г. по т.дело №667/2008г. на I т.о. на ВКС /по повод друг текст – чл.402 ТЗ – отм./, съдът приема, че размера на дължимото застрахователно обезщетение се определя в рамките на договорената максимална застрахователна сума, съобразно стойностният адекват на претърпяната от осъществяване на застрахователното събитие вреда, който не може да надхвърля действителната стойност на увреденото имущество, *определена като пазарната му стойност към същия момент*. В този смисъл, определеното застрахователно обезщетение, въз основа на заключение на оценителната експертиза, може да надвишава минималната долна граница по чл.4 на Приложение №1, когато не са представени фактури за извършен ремонт на МПС в сервиз, а размерът на обезщетението е бил определен от застрахователя в съответствие с Наредба № 24/8.03.2006 г. на КФН.

В случая не се оспорва настъпването на вредите в резултат на ПТП по описания механизъм, респ. вината на застрахованото лице по риска ГО на автомобилистите, съотв.отговорността на застрахователя. Поради това и последният е изплатил определената по Методиката му стойност на щетите в размер на 857.65 лева. Претендираното обезщетение е сумата, която надхвърля изплатения размер.

От заключението на САТЕ, която настоящият състав кредитира като компетентно дадена, се установяват стойност за отремонтване на щетите както с оригинални части, така и с части втора употреба и от алтернативни източници, съответно е посочена осреднена цена на труда при съпоставка на сертифицирани и несертифицирани сервиси на територията на гр.Варна. Тъй като в случая се касае за частична щета, то приложима при определяне на обезщетението е възстановителната стойност съгласно чл.400, ал.2 КЗ, т.е. стойността за възстановяване на имуществото с ново от същия вид и качество, в това число присъщите разходи за доставка, строителство и монтаж, без прилагане на обезценка. Вещото лице е посочило в заключението си, че е ползвало цени на труда в сервиси, притежаващи сертификат за качество сред най-ниските в града, като определената средна пазарна цена е осреднената цена на труд в посочените в заключението шест сервиза. Настоящият състав споделя мотивите на първата инстанция, че размерът на вредите по автомобила на ищеца следва да се определи по цени за нови резервни части от алтернативен източник, които биха гарантирали необходимата сигурност при последваща експлоатация на автомобила. Отремонтване на автомобила, съотв. остойностяване на обезщетението по цени за части „втора употреба“ би съставлявало несъобразяване с разпоредбата на чл.400 КЗ. Освен това, съобразно устните и писмени обяснения на вещото лице, такава промяна не би съответствала на възстановяването на автомобила и употребата му предвид специфики в

устройството му. Напълно неоснователно е позоваване от застрахователя за амортизацията на подменените увредени детайли пак с оглед цитираната разпоредба на чл.400, ал.2 КЗ. От друга страна, с оглед въведените с жалбата възражения, действителната стойност на вредите към деня на застрахователното събитие, би била от значение при пълна увреда на МПС, каквато хипотеза не е налице в случая.

Поради изложеното, съдът споделя определеният от ВРС размер на обезщетението от 3661.76 лева, от което следва да се приспадне платената на увредения част от 857.65 лева, или в краен размер искът се явява основателен за сумата от 2 804.11 лева.

Поради съвпадане на правните изводи, решението на ВРС следва да бъде потвърдено.

Разноски за въззивното производство се следват на въззиваемата страна в установения размер от 430 лева, на основание чл.78, ал.1 ГПК.

Воден от горното, съдът на основание чл.271 ГПК

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №260810/08.03.2021г., постановено по ГД №13274/2020г. по описа на XII състав на ВРС.

ОСЪЖДА Дженерали Застраховане“АД, с ЕИК 030269049, гр.София, бул. „Княз Ал. Дондуков“ №68 ДА ЗАПЛАТИ на ХЮС. Ш. ХЮС., ЕГН *****, сумата от **430 лева** /четиристотин и тридесет лева/, представляваща направени по делото разноски, на основание чл.78, ал.1 ГПК.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____